

Haukku

Kierrätysmateriaalista valmistettu
ulkoiluvaate koiralle

Mikko Luoma
Taideteollinen muotoilu
Lahden taide- ja muotoiluinstituutti
Kevät 2010

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3	7. Globe Hope	17
2. Koira kaverina	4	8. Tavoitteet	18
- Koira lemmikkinä		- Toiminnalliset tavoitteet	
- Koira kotona		- Materiaalitavoitteet	
- Koira töissä		- Visuaaliset tavoitteet	
3. Koira liikkeellä	5	- Kustannustavoitteet	
- toimintaympäristön tarkastelua		- Rajaus	
- Juna		9. Suunnitteluprosessi	20
- Linja-auto		- materiaali	
- Henkilöauto		- mitoitus	
- Patikointi		- valmistustekniikka	
4. Koiran tarvikkeet	8	- ulkonäkö	
5. Käyttäjärhmä	9	10. Prosessin kulku	21
- Lemmikinomistajat		- Prototyypit ja testaus	
- Bling- ryhmä		1. Prototyyppi	
- Ammattilaiset		2. Prototyyppi	
- Aktiiviharrastajat		3. Prototyyppi	
- Ympäristötietoiset		4. Prototyyppi	
6. Kierrätetty materiaali	16	11. Lopputulos	24
- Päätymisen kierrätysmateriaaliin		12. Arviointi	33
		13. Liitteet	
		Kuvalinkit	
		Mittapiirrookset	

Tiivistelmä

Työn aihe on kierrätysmateriaalista valmistettu ulkoiluvaate koiralle. Työn lähtökohtana oli luoda urbaaniin matkusteluun soveltuva ulkoiluvaate koirille.

Suunnittelussa oli tavoitteena kasata toimiva ja tyylikäs kokonaisuus, joka soveltuisi myös teolliseen tuotantoon. Keskeinen ajatus oli suunnitella tuote, joka toimisi koiranomistajan apuna yleisillä kulkuneuvoilla matkatessa.

Idea on yksinkertainen: koiran ulkoiluvaate, johon on sijoitettu kolme taskua koiran omien tavaroitten säilytystä varten. Kun koira kantaa sille itselle tärkeimmät matkatavarat (vesi, lelut jne.), ne ovat koko ajan käden ulottuvilla kun niitä tarvitaan.

Tuote valmistetaan armeijan käytöstä poistetusta laskuvarjokankaasta. Laskuvarjokangas soveltuu erinomaisesti ulkoiluvaatteeksi keveytensä sekä kestävyytensä ansiosta, lisäksi kangas on ohuudestaan johtuen erittäin nopeasti kuivuvaa.

Tuotteen suunnittelussa otetaan huomioon käyttöympäristö, jossa tuotetta käytetään. Käyttöympäristön huomioiminen näkyy tuotteen teknisissä ratkaisuissa: taskujen paikoissa, niiden leikkauksessa, sekä materiaalivalinnoissa. Kaiken kaikkiaan tuote on suunniteltu niin, että se toimii yleisten kulkuneuvojen ahtaissa tiloissa.

Tuote valmistetaan yhteistyössä suomalaisen vaatealan yrityksen Globe Hopen kanssa.

Kierrätysmateriaalista valmistettu ulkoiluvaate koiralle 30 sivua.

Mikko Luoma
Taideteollinen Muotoilu
Lahden Taide- Ja Muotoiluinstituutti
kevät 2010

Kierrätys, Koira, Laskuvarjokangas, Ulkoiluvaate, Globe Hope

Abstract

The main idea of the graduation project was to create a special load carrying system for dogs. The aim was to construct a functional and stylish package that would be suitable for industrial production. The fundamental goal was to design the product so that it would help the owner of the dog when travelling.

The concept is rather simple: a piece of outdoor clothing which has three special pockets fitted on for the dog's own items. When the dog carries its essential travelling items on its back (water, toys etc) they are constantly at reach of the owner during the voyage.

The product will be manufactured from disposed military parachute fabric. The fabric is well suited for outdoor and travelling purposes because of its lightness, durability and the fact that it will dry very fast after getting wet.

During the designing process special attention has been given to the environment in which the product will be used. The narrow corridors and tight interiors of public transport have been carefully studied for the product's technical solutions. The pockets and the whole design is designed so that it will not get stuck in the tight surroundings of public transport.

The product will be produced in co-operation with Finnish textile company Globe Hope. Pages total 30

An Outdoor Cloth for Dog from Recycled Materials

Mikko Luoma

Bachelor's Thesis in applied arts and Design

Art- and Design Institute of Lahti

Spring 2010

Recycling, Dog, Parachute fabric, Outdoor clothing, Globe Hope

1. Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on kierrätysmateriaaleista valmistettu ulkoiluvaate koiralle urbaaniin matkusteluun ja liikkumiseen. Vaate mahdollistaa koiran henkilökohtaisten tavaroiden kuljettamisen koiran selässä ja toimii myös ulkoiluvaatteena. Tavoitteena on suunnitella koiralle ulkoiluvaate, joka on toimiva, kestävä ja hyvännäköinen.

Koirille on suunniteltu lukemattomia reppuja ja loimia jo vuosien ajan. Työssä jalostetaan markkinoilla olevia tuotteita ja pyritään luomaan oma uusi konsepti. Uusi tuote on yhdistelmä näitä kaikkia aiemmin kehiteltyjä tuotteita, mutta on silti uusi idea, jota ei ole aiemmin tehty.

Merkittävä ominaisuus on tuotteen materiaali. Se on Ruotsin armeijan käytöstä poistettua laskuvarjokangasta, jonka Glope Hope lahjoitti opinnäytetyötä varten.

Tuote on tarkoitettu kaikille koiranomistajille, jotka matkaavat koiransa kanssa käyttäen julkisia kulkuvälineitä tai muuten liikkuvat paljon koiransa kanssa. Lisäksi kierrätysmateriaalien hyödyntäminen tuo lisäarvoa asiakkaille, jotka ovat kiinnostuneita eettisestä kuluttamisesta.

Innostuin suunnittelemaan konseptia, joka mahdollistaa koiran tavaroiden säilyttämisen kätevästi käden ulottuvilla, koska matkustelen paljon oman koirani kanssa. Matkoillani olen huomannut lemmikin kanssa matkustamiseen liittyviä ongelmia. Esimerkiksi julkiset kulkuneuvot ovat erittäin epäkäytännöllisiä ahtauden takia. Myös koiran tarvitsemat tavarat ovat yleensä pakattuna jonnekin repun pohjalle.

2. Koira kaverina

Koira lemmikkinä

Koira kesytettiin sudesta jo kivikaudella, kun sen hyöty huomattiin ihmisyhteisöissä. Koirarotujen jalostusta on jatkettu noista varhaisista ajoista aina näihin päiviin asti. Nykykoira eroaa ulkonäöltään huomattavasti esi-isästään sudesta. Koirarotuja on lukuisia ja niiden värit, luonne ja koko vaihtelee radikaalisti.

Ennen koiraa hyödynnettiin paljon metsästys- ja vartioimistehtävissä. Vaikka näin tehdään edelleen, on metsästys- ja vartioimistehtävät kuitenkin huomattavasti harvinaistuneet. Nykyään koiran tärkein tehtävä taitaa olla seuran pitäminen omistajilleen.

Koira kotona

Seurakoira on nykyään yleisin koiran käyttötarkoituksista. Yksiselitteisesti seurakoirat pitävät seuraa omistajilleen. Moni omistaja harrastaa koiransa kanssa jotain koiralajia, esimerkiksi agilityä tai tottelevaisuutta. Koira saattaa tuoda turvallisuuden tunnetta omistajille, kun se "vartioi" kotia. Yksi seurakoiran tärkeistä tehtävistä on toimia lenkkikaverina omistajilleen.

Koira töissä

Osa koiraroduista luokitellaan käyttökoiriksi. Näitä rotuja voidaan hyödyntää monissa tehtävissä, mikä vaativat koiralta erityisominaisuuksia. Esimerkiksi metsästyskoirat auttavat isäntää ajamalla riistaa metsässä ja noutamalla saaliin vaikeakulkuisista paikoista. Suojelukoiria käytetään poliisien apuna taltuttamaan huonosti käyttäytyviä ihmisiä. Jälkikoirat etsivät metsään eksyneitä retkeilijöitä. Raunio-koirat haistavat sortuneiden rakennusten alle jääneitä uhreja. Pommi- ja huumekoirat etsivät lentoken-tilillä ja tulliasemilla kiellettyjä matkatavaroita. Opaskoirat ohjaavat näkövammaisia ja auttavat heitä jokapäiväisessä elämässä. Kuulokoirat toimivat kuulovammaisten "korvina" eli kuulokoira ilmoittaa kuulovammaiselle omistajalleen esimerkiksi jos ovikello soi. Terapiakoiria käytetään esimerkiksi vanhainkodeissa piristämässä vanhuksia.

3. Koira liikkeellä

Yleensä kun ihminen lähtee pidemmälle matkalle koiransa kanssa, hänellä on suuri määrä tavaraa mukana. Tässä tilanteessa on tavallista vaikeampaa hallita koira matkan aikana. Matkustustavasta riippumatta koira on yleensä tavallista stressaantuneempi matkan aikana. Silloin koira saattaa olla erittäin rauhaton, juoda vettä erittäin paljon tai stressi voi ilmetä aggressiivisena käyttäytymisenä muita koiria kohtaan.

Koiran omistajaa helpottaa, jos koira voi kantaa omat matkatavaransa. Koira ei pysty kantamaan kovinkaan suurta määrää tavaroita selässään, mutta koira pystyy kantamaan matkan kannalta oleelliset tavarat. Tällöin omistaja tietää tarkasti missä koiran tavarat ovat ja ne ovat nopeasti saatavilla. Monista ongelmista selviää koiran kanssa, jos varaa matkaan oikeanlaiset varusteet koiralle.

Toimintaympäristön tarkastelua

Kaupunkiympäristö on monesti hankala kohde matkustaa koiran kanssa. Tilaa on liian vähän ja vastaan tulee jatkuvasti toisia ihmisiä ja muita koiria. Ympäristössä on melua, joka stressaa koira. Kaupunkiympäristössä on myös monia koirille vaikeasti kuljettavia paikkoja kuten rullaportaat ja hissit. Koiran on hankala toteuttaa tarpeitaan kaupunkialueella. Koirien tarpeiden toteuttaminen saattaa olla ankarasti kiellettyä julkisilla viheralueilla. Monesti koiran luonnolliset toimet aiheuttavat pahennusta ohikulkijoissa.

Koiran ulkoiluttaminen urbaanissa ympäristössä saattaa osoittautua vaikeaksi tehtäväksi. Jotkut koirarodut vaativat runsaasti liikuntaa, jotta ne pysyvät kunnossa. Koiran ja omistajan saattaa olla vaikea päästä kunnolliselle lenkkeilyalueelle, jossa he voisivat kulkea pitkiä matkoja luonnon keskellä ilman ihmisvilinää ja kaupungin ainaista meteliä. Heidän on ehkä matkustettava paikan päälle julkisilla kulkuneuvoilla, vaikkakin julkiset kulkuneuvot ovat huonosti suunniteltuja lemmikkien matkustusmukavuutta ajatellen.

Juna

Juna on yksi yleisimmistä kulkuneuvoista, missä koiran kanssa matkustetaan. Juna on ekologisin tapa matkustaa pitkiä matkoja, sillä sen aiheuttama raskaus ympäristölle suhteessa niiden kuljetta-
maan matkustajamäärään on pieni. Kattavat raideverkot mahdollistavat matkustamisen junalla
moniin paikkoihin ympäri maailman suhteellisen mutkattomasti. Yleensä junat on varustettu lem-
mikkivaunulla.

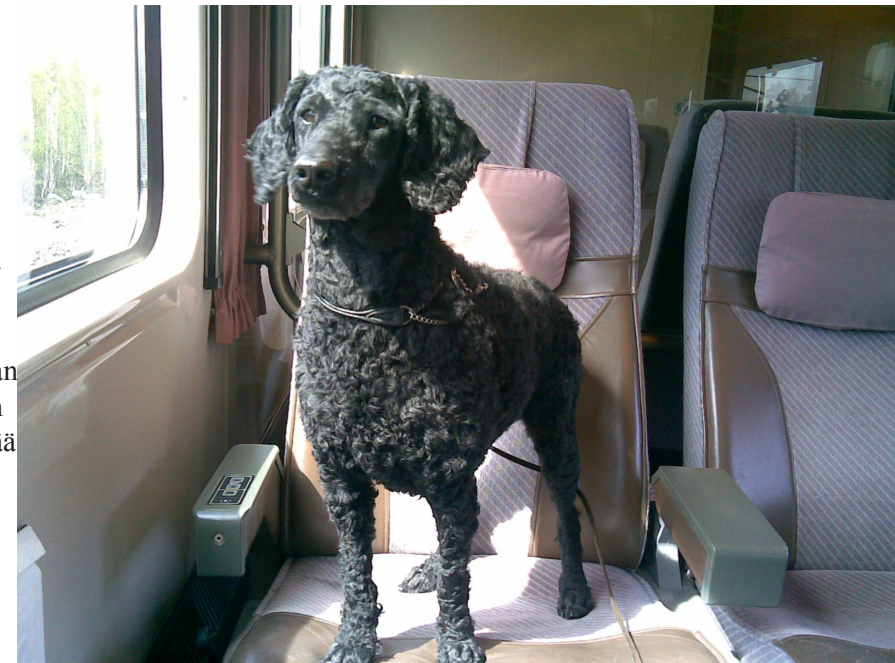
Junan lemmikkivaunut on suunniteltu niin, että matkustaminen niissä lemmikin kanssa sujuisi hel-
posti. Valitettavasti asian laita ei aina ole näin. Läheskään aina lemmikeille varattu tila ei ole riittä-
vä, tai pahimmassa tapauksessa tilaa ei ole yhtään enempää kuin tavallisessakaan junavaunussa.

Monesti samassa vaunussa on useita muitakin lemmikkieläimiä, jopa vierekkäisillä penkeillä. Junan
vaihtaminen pitkillä matkoilla kesken matkan saattaa olla erittäin kiireistä. Myöhässä olevan junan
odottelu voi venyä pitkäksi, joka on varsinkin talvella epämiellyttävää. Matkan pituus saattaa määrittää
koiran tarvitseman vaatetuksen matkalla.

Lyhyillä matkoilla koira voi helposti pitää valjaat yllään ja kantaa omia tavaroitaan matkan ajan.
Pitkillä matkoilla voi koiran valjaat ottaa pois koiralta ja laittaa ne roikkumaan vaikka naulakosta,
jossa koiran tavarat ovat kätevästi käden ulottuvilla.

Linja-auto

Linja-auto on kätevä ja ekologinen tapa matkustaa. Linja-autot vievät matkustajansa moniin paik-
koihin, joihin esimerkiksi junat eivät kulje. Linja-autoissa ei yleensä ole varattu erikseen tilaa lem-
mikeille, mutta busseissa kulkee harvemmin lemmikkieläimiä kuin esimerkiksi junassa. Lemmikki
joutuu usein matkaamaan linja-auton keskikäytävällä ja väistelemään käytävää käyttäviä matkus-
tajia. Vaihtoehtona on, että lemmikki on omistajansa sylissä, tosin tämä saattaa olla mahdotonta
esimerkiksi ison koiran kanssa.

Henkilöauto

Auto on lemmikkieläimen kanssa matkustamisen kannalta ehkäpä helpoin, mutta samalla hieman ristiriitainen kulkuväline. Riippuu erittäin paljon auton mallista, kuinka paljon tilaa koiran kuljettamiseen on ja missä koira matkustaa autossa. Myös koiran turvallisuus autolla matkatessa on otettava erityisesti huomioon.

Henkilöauton koosta johtuen sen ajoliikkeet tekevät monesti koiran matkustamisesta hankalaa, sillä jarruttelu ja tiukat käännökset heittelevät matkustavaa koira ympäriinsä. Tästä syystä on aiheellista kytkeä koira turvavöihin matkan ajaksi. Turvavöihin kytkeminen on tärkeää myös siksi, ettei mahdollisen kolarin sattuessa koira loukkaantuisi.

Patikointi

Vaellusretkellä koira tarvitsee huomattavasti enemmän tavaraa verrattuna muihin tapoihin matkustaa. Vaeltaminen rasittaa koira, jolloin sen ruoan tarve kasvaa. Vettä pitää myös olla mukana tavallista enemmän. Lisäksi koira tarvitsee makuualustan, sadetakin, mahdollisen tassurasvan, lääkkeitä, ynnä muut tavarat. Tavaraa on siis kannossa paljon. Vaeltaminen epätasaisessa maastossa voi olla kaiken lisäksi vaarallista.

Vaeltamiseen koiran kanssa on suunniteltu paljon apuvälineitä. Koirille tarkoitettut koiranrinkat ovat kätevä tapa antaa koiran kantaa osa omista tavaroistaan. Pitkillä vaelluksilla koiran tarvitsema tavaramäärä on jo niin suuri, että koira kannattaa mahdollisuuksien mukaan valjastaa omien tavaroidensa kantajaksi. Repun kanssa liikuttaessa on hyvä kuitenkin muistaa, että koira kannattaa pitää kytkettynä, koska koira ei hahmota reppua selässään. Reppu selässä vapaina vaeltava koira voi juuttua kapeisiin paikkoihin kiinni.

Koiran matkatavarat

Matkustava koira tulee toimeen vähällä tavaramäärällä, mutta muutama perustarvike on aina oltava mukana. Koiralla tarvitsee vettä ja jonkinlaisen juomakippo. Matkan pituudesta riippuen koiralle täytyy ottaa mukaan ruokaa. Yleensä kuitenkin koira kannattaa syöttää joko ennen matkaa tai sen jälkeen. Lelu on hyödyllinen apuväline estämään koiran pitkästymisen. Alusta saattaa olla hyödyllinen reissussa, koska se suojaa koira kylmältä ja lialta. Näiden lisäksi koira voi tarvita jonkinlaisen pienen tassupyyhkeen.

4.Koiran tarvikkeet

Nykyään markkinoilta löytyy lukematon määrä erilaisia koirille suunnattuja tarvikkeita. Valikoimiin kuuluu laidasta laitaan niin ammattilaisille kuin harrastajillekin suunniteltuja tarvikkeita. Näiden tuotteiden hinta, laatu ja ulkonäkö vaihtelevat paljon.

Ulkoilu ja lenkkeily on yksi iso osio, johon kuuluu suuri määrä erilaisia koirantakkeja, loimia,kenkiä ja kuljettimia.

Retkeilyyn on tarjolla reppuja ja kantolaukkuja, joissa koira voi kantaa tavaroita vaelluksella.

Retkeilyä varten on myös kehitetty monia tuotteita, jotka helpottavat koiran elämää patikkaretkellä. Valikoimiin kuuluu paljon erillaisia taiteltavia juomakippoja, makuualustoja ja jopa telttoja, jotka on suunniteltu pelkästään koiran käyttöön.

Suuri osa-alue on niin kutsutut ”bling” tarvikkeet. Pinkit loimet, jotka on koristeltu erilaisin jalokivin. Designer-käsilaukut, jotka on suunniteltu pelkästään pienikokoisten ”imago-koirien” kantamiseen. Tässä kategoriassa on selvästi kaksi eri suuntausta. Ensimmäinen suuntaus on Design- tuotteet. Nämä tuotteet on suunnitellut kuuluisa suunnittelija tai yritys. Tuotteet ovat erittäin arvokkaita jalokivin koristeltuja koiran ”koruja”. Tuotteita ostavat usein julkisuuden henkilöt ja muut rahakkaat koiranomistajat, jotka esittelevät lemmikkejään lehtien sivuilla ja kansikuvissa. Toinen suuntaus on, että näitä aitoja design- tuotteita jäljitellään halvoilla materiaaleilla. Halvat tuotteet ovat usein huonolaatuisia ja mauttomia kopioita. Näitä ostavat tavalliset ihmiset, joilla ei ole rahaa kalliisiin design- tuotteisiin.

Koirien ammattikäyttöön on suunniteltu paljon tuotteita. Armeijan käyttämät palveluskoirat on varustettu sirpaleliivein, suojalasein ja tassunsuojin. Metsästyskoirat saattavat pukeutua huomioliiveihin. Näkövammaisia auttavat opas-koirat puetaan omanlaisiinsa erikoisvaljaisiin.

Lisäksi on olemassa myös erittäin paljon tarvikkeita, jotka on tarkoitettu päivittäiseen käyttöön.

Tuotteet ovat yleisilmeeltään universaaleja eli ne ovat suunnattu kaikille koiranomistajille.

Varsinkin tässä kategoriassa löytyy runsaasti vaihtelua niin tarjonnassa, laadussa kuin hinnassakin.

5. Käyttäjärühmä

Koiranomistajat hankkivat lemmikkinsä eri syistä, esimerkiksi ihminen kaipaa seuraa, haluaa vartiokoiran tai lenkkikaverin. Yksi selvästi erottuva käyttäjärühmä on eri alojen ammattilaiset, jotka käyttävät koiria erilaisissa palvelustehtävissä. Esimerkiksi osa koirista auttaa fyysisesti rajoittuneita ihmisiä päivittäisissä askareissa. Kaiken kaikkiaan ihminen on oppinut hyödyntämään koiraan lukemattomilla tavoilla.

Opinnäytetyössä olen jakanut koiranomistajat erittäin karkeasti viiteen, selvästi toisistaan erottuvaan ryhmään. Eri ryhmät esittävät oman ryhmänsä ”arkkityyppiä” eli lähes karikatyyrin omaista hieman korostettua ihmistyyppiä. Näiden ryhmien avulla määrittelen oman tuotteeni mahdollista käyttäjärühmää, vaikka lopullinen käyttäjärühmä saattaa ulottua useamman esitellyn ryhmän alueelle.

Olen jakanut käyttäjärühmät seuraavasti:

Lemmikinomistajat ovat ihmisiä, jotka ovat ottaneet lemmikkikoiraansa monesti ilman erityistä syytä. Esimerkiksi perhe hankkii koiran puhtaasti seurakoiraksi. Lemmikinomistajat eivät välttämättä harrasta mitään erityistä lemmikkinsä kanssa, vaikka he saattavat ulkoilla ahkerasti ympäri vuoden. Tämä ryhmä on kooltaan ylivoimaisesti suurin verrattuna muihin tässä työssä esiteltyihin käyttäjärühmiin. Lemmikinomistajat saattavat ostaa lähes mitä tahansa koiratarvikkeita, mikä johtuu ryhmän suuresta koosta. He harrastavat asioita vaihtelevalla innokkuudella, joten he eivät välttämättä tarvitse kovinkaan laadukkaita välineitä, koska käyttö ei ole rankkaa. He valitsevat tarvitsemansa välineet usein ulkonäön ja hinnan mukaan.

Bling-ryhmän esikuvan muodostavat erilaiset julkisuuden henkilöt. Heillä on loputtomasti rahaa ja halua ilmaista omaa varallisuuttaan lemmikkinsä kautta. Tässä ryhmässä tarvikkeet ovat päällystetty trendikkäillä kuoseilla, arvometalleilla ja kivillä. He ovat valmiita maksamaan lemmikkinsä tarvikkeista suuria summia. Tämä ryhmä määrittelee, mikä on modikasta lemmikkikoirien maailmassa. Heille koira on monesti pelkästään mallinukke, jolle he voivat pukea timantteja.

Tähän ryhmään kuuluvat myös ihmiset, joilla ei ole yhtä suuria rahamääriä käytössä kuin ihmisillä, joita he ihailevat, mutta he haluavat jäljitellä näitä kaikin tavoin. He ostavat jäljitelmiä, joissa on käytetty synteettisiä kiviä ja kultausta. Heidän ostamansa tuotteet ovat monesti huonolaatuisia eikä niitä ole välttämättä edes suunniteltu toimimaan. Tämä käyttäjärühmä kokonaisuutena saattaa olla se ryhmä, joka käyttää eniten rahaa koiriin.

Ammattilaiset ovat suhteellisen pieni käyttäjäryhmä, mutta he erottuvat selvästi muista ryhmistä. He käyttävät koiria palvelustehtävissä ympäri maailmaa. Tämä ryhmä vaatii äärimmäisen laadukkaita varusteita, jotka toimivat ankarissakin olosuhteissa. Heidän organisaatiollaan on varaa käyttää varusteisiin paljon rahaa ja he vaativat, että varusteet ovat toimivia ja luotettavia. Tähän ryhmään lukeutuvat eri maiden armeijat, poliisivoimat, sekä esimerkiksi pelastuskoirat, tulli ja rajavartiostot.

Aktiiviharrastajat ovat ryhmä, joka harrastaa lemmikkien kanssa aktiivisesti jotain liikuntapainotteista lajia tai vastaavaa aktiviteettia esimerkiksi agilityä, valjakkohiihtoa tai patikointia. Tämä ryhmä vaatii varusteilta kestävyyttä ja luotettavuutta. He sijoittavat hieman suurempia summia varusteisiin kuin esimerkiksi lemmikinomistajat. He ovat omistautuneita lajilleen ja tarvitsevat laadukkaita tuotteita.

Ympäristötietoiset ovat ryhmä, joka on tietoinen kulutuksen aiheuttamasta taakasta maapalolle ja suosivat tästä syystä tuotteita, joiden valmistuksessa ja suunnittelussa on otettu eettiset kysymykset huomioon. Ympäristötietoiset ihmiset panostavat laatuun, joka kestää kauan, vaikka heillä ei välttämättä ole suuria rahamääriä käytettävissään. He ostavat mielellään kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita ja tekevät kestäväen kehityksen mukaisia ratkaisuja arkirutiineissaan.

Lemmikinomistajat

1.

3.

2.

11

4.

5.

Bling- Ryhmä

6.

7.

8.

9.

Ammattilaiset

Aktiiviharrastajat

Tiedostajat

17

18.

20

15

19.

21.

6. Kierrätetty materiaali

Päätyminen kierrätysmateriaaliin

Päädyin kierrätysmateriaaleihin, kun tuli aika valita materiaali koiran tarvikkeita varten. Kierrätysmateriaalin käyttö on ekologinen tapa valmistaa uusia tuotteita ja eri kierrätysmateriaaleja on laaja kirjo saatavilla.

Opiskeluni aikana olen valmistanut monta tuotetta eri kierrätysmateriaaleista, joten niiden käyttö myös opinnäytetyössä tuntui luonnolliselta valinnalta. Ekologisuus ja eettisyys ovat ajankohtaisia aiheita, joita minulla on loistava mahdollisuus pohtia tässä työssä.

Uusimpien tutkimusten mukaan lemmikki-koira kuluttaa luonnonvaroja vuosittain jopa enemmän kuin katumaasturi (Brenda & Robert Vale 2009). Suuri kulutus johtuu pääosin koiran syömästä ruoasta, joka on pitkälti tehotuotettua. Tästä syystä on hyvä pohtia kaikki mahdollisuudet, joilla koiranomistaja voi vaikuttaa lemmikkinsä aiheuttamaan luonnonvarojen kulutukseen.

Valitsin omaksi osa-alueekseni eri armeijoiden ylijäämä/ käytöstä poistetun materiaalin, koska sitä on erittäin paljon saatavilla ja se on pääsääntöisesti myös halpaa. Lisäksi nämä tuotteet on alunperin tehty laadukkaista materiaaleista. Päädyin armeija-materiaaliin myös osittain siitä syystä, että pidän armeija-tavaran ulkonäöstä. Suosin armeijan ylijäämämateriaalia paljon omassa pukeutumisessani eli tämä materiaali on lähellä omaa sydäntäni.

Yksi suuri syy materiaalivalintaan oli Globe Hope, joka valmistaa suuren osan tuotteistaan kyseisestä materiaalista. Kun päädyin valitsemaan kyseisen materiaalin tähän projektiin, otin yhteyttä Globe Hope:en ja tiedustelin mahdollisuutta saada käyttöön heidän kierrätysmateriaalejaan. Globe Hope suostui lahjoittamaan käyttööni suuren määrän sekalaista kierrätysmateriaalia. Näillä avuilla pystyin aloittamaan materiaalikokeet.

7. Globe Hope

”Globe Hope on innovatiivinen suomalainen yritys, joka valmistaa ekologisia designtuotteita kierrätysmateriaaleista. Yksilöllisiä vaatteita ja asusteita tuottava yritys muokkaa vanhasta käyttötarkoituksestaan tarpeettomaksi jääneitä materiaaleja ja tekee niistä uutta.

Globe Hope on sitoutunut tuotannossaan kestävän kehityksen periaatteisiin ja haluaa tarjota kuluttajille ekologisen ja kestävän vaihtoehdon.

Globe Hopen luomat vaate- ja asustemallistot säästävät ja uudelleenkäyttävät ympäristömme luonnonvaroja sekä kunnioittavat eettisiä periaatteita. Globe Hopen tavoitteena on suunnitella ja valmistaa ensisijaisesti esteettisiä, käytännöllisiä ja oivaltavia tuotteita, joissa kierrätys on lisäarvo. Globe Hopen toimintaidea voidaankin kiteyttää kolmeen sanaan: esteettisyys, ekologisuus ja eettisyys”
(www.globehope.com 2010)

GLOBE HOPE

22.

8. Tavoitteet

Olen asettanut tälle työlle kaksi päätavoitetta: sen on toimittava tehtävässään ja sen tulee olla visuaalisesti kiinnostava. Visuaalisesti toimivan tuotteen valmistaminen ei ole mielestäni vaikeaa, varsinkin kun raaka-aineena käytetään kierrätysmateriaalia, joka monesti sisältää mielenkiintoisia yksityiskohtia. Toimivuus onkin sitten asia erikseen. Lopputulos tulee olemaan reppumainen kappale, johon voidaan pakata tavaraa. Se tarkoittaa, että muun muassa istuvuus tulee olemaan tärkeässä osassa tätä työtä. Tavoite on siis luoda vaate koiralle urbaaniin matkusteluun. Lopputulos tulee olemaan jotain koirarepun ja loimen väliltä.

- Toiminnalliset tavoitteet

Lopullisen tuotteen tulee olla toimiva eikä siinä ole “väkisin” keksittyjä ominaisuuksia. Tuotteessa yhdistyy sekä kantolaitteen että hyvän ulkoiluvaatteen ominaisuudet.

- Materiaalitavoitteet

Materiaalien suhteen tavoitteet ovat seuraavat: materiaalien on oltava kestäviä ja laadukkaita. Materiaalin väri on tärkeä osa työtä. Tuotteen on oltava materiaalista, joka suojaa koiraa jonkin verran kosteudelta ja tuulelta. Olisi hyvä, jos materiaali olisi nopeasti kuivuvaa, jotta se ehtii kuivua aina ennen seuraavaa käyttökertaa.

- Visuaaliset tavoitteet

Tuotteen on oltava tyylikkään näköinen ja kiinnostava. Tavoite on tehdä tuotteesta sen näköinen, että se sopisi Globe hopen valikoimiin.

- Kustannustavoitteet

Jos tuote menisi valmistukseen esimerkiksi Globe Hope:lle, täytyisi se suunnitella niin, että sen valmistaminen olisi mahdollisimman edullista. Olen pohtinut tätä asiaa materiaalivalinnoissa. Tuotteen valmistukseen käytetään 95% :sesti ainoastaan yhtä artikkelia, joka on armeijan laskuvarjo. Laskuvarjon lisäksi tarvitaan ainoastaan yksi muovisolki sekä hieman tarraa ja kuminauhaa. Olen suunnitellut valmistuksen niin, ettei siinä ole mitään monimutkaisia työvaiheita, vaan se on helppo ja nopea valmistaa.

- Rajaus

Kohderyhmä, jolle tuote suunnataan, valikoituu kolmesta aiemmin esittelemästani kohderyhmästä. Aluksi lähdin rajaamaan pois ammattilaiset. Tässä ryhmässä olevat koirat työskentelevät ankarissa ja jopa vaarallisissa olosuhteissa. Heille suunnatut varusteet ovat monesti erittäin standardoituja ja tarkasti määriteltyjä. Päädyin siihen, että en lähde suunnittelemaan ammattilaisille tuotetta. Koen, ettei tällä alueella ole tarpeeksi tilaa suunnitella. Seuraavaksi rajasin pois myös bling-ryhmän. Tämä ryhmä pitää jalokivin koristelluista tuotteista ja pirteistä väreistä. Lisäksi heidän suosimat koirarodut ovat niin pienikokoisia, että ne eivät hyötyisi tästä tuotteesta paljoakaan. Jäljelle jäi enää kolme ryhmää. Kohderyhmä sijoittuu ympäristötietoisiin, aktiiviharrastajiin sekä lemmikinomistajiin. Nämä ryhmät muodostavat ne käyttäjät, jotka näkisin potentiaalisena ryhmänä tuotteen ostajina.

Olen rajannut aiheen seuraavasti: valmistan vaatteen, joka toimii myös laadukkaana koiran ulkoiluvaatteena ympäri vuoden.

9. Suunnitteluprosessi

- Materiaali

Materiaaliksi valikoitui Globe Hope:n käyttämä pääosin Ruotsin armeijan ylijäämämateriaali. Aluksi harkitsin yhteistyökumppaniksi myös muita yrityksiä, jotka olivat tekemisissä armeijan ylijäämämateriaalin kanssa (Varusteleka, Salainen agentti), mutta nämä yritykset myyvät ylijäämää eivätkä käytä sitä raaka-aineena. Globe Hope tuntui parhaalta yhteistyökumppanilta kun ottaa huomioon tämän työn ja mitä se edustaa. Aluksi haalin Globe Hope:lta valtavan määrän kaikenlaista sekavaa materiaalia, mutta myöhemmässä vaiheessa olen onnistunut rajaamaan tarvittavat materiaalit löytymään vain yhdestä tuotteesta. Tosin kiinnitykseen tarkoitettut soljet ja tarranauhan joudun hankkimaan muualta.

- Mitoitus

Mitoituksessa käytän pohjana omaa koiraani Ransua ja kaupallisia koiratarvikkeita. Koiria on kaikenkokoisia ja muotoisia, mutta onneksi työni on malliltaan sen muotoinen, että se soveltuu mittasuhteidensa puolesta useimmille koiraroduille. Erikokoiset mallit on helppo toteuttaa jatkamalla mallin selän ja vatsan alle tulevan osan pituutta tietyin välimatkoin. Rinnanympäryys on helppo asettaa säädettävällä kiristysmekanismilla. Aluksi suunnittelin tekeväni erikokoisia tuotteita erikokoisille koirille, mutta koska aikaa oli rajallisesti, päätin mitoittaa tuotteen oman koirani mittoihin. Tällä tavoin pääsin kokeilemaan ja testaamaan suunnitelmiani milloin halusin. Oikeanlainen mitoitus tulee olemaan erittäin kriittisessä roolissa tässä työssä, koska huonosti istuva vaate valuu pois koiran selästä täyteen pakattuna. Tosin jos tuote menee tuotantoon, mitoitin tuotteesta myös erikokoisia versioita.

- Valmistustekniikka

Tuote on yksinkertainen valmistaa. Sen voi ommella tavallisella ompelukoneella eikä siinä ole mitään erityisen monimutkaisia rakenteita. Tuotteessa hyödynnetään myös valitun kierrätysmateriaalin valmiita yksityiskohtia.

- Ulkonäkö

Ulkonäössä haen tuoretta ilmettä ja hieman humoristista lähestymistä aiheeseen. Ajattelin säilyttää osan valmistusmateriaalina käytettävien tuotteiden alkuperäisestä ilmeestä. Tuotteet tulevat vähän muistuttamaan sotilasvaatteita. Kuitenkin niin, että lopputulos on enemmänkin urbaaniin ympäristöön sulautuva ”muotivaate”.

10. Prosessin kulku

Prototyypit ja testaus

Opinnäytetyössä suunnitteluprosessi eteni vahvasti erilaisten prototyyppien avulla. Ymmärsin vaivassa vaiheessa, että tämänkaltaista työtä olisi vaikea suunnitella pelkästään piirtämällä. Valmistin prototyyppejä ja testasin tuotteen toimivuutta sen oletetuissa käyttöympäristöissä eli junassa, linja-autossa ja lenkkipolulla. Päätin hyödyntää kierrätysmateriaalista löytyviä yksityiskohtia kuten erilaisia taskuja ja saumoja hyväkseni, joten välillä suunnittelutyö muistutti etäisesti palapelin kasaamista.

1. Prototyyppi

Aloitin ensin erittäin yksinkertaisella hahmomallilla. Otin kaupallisen koiran loimen, johon yksinkertaisesti kiinnitin kaksi reisitaskua. Reisitaskut irrotin armeijan housuista. Tällä hahmomallilla tutkisin miten kantolaite ylipäättään käyttäytyy koiran selässä. Tein käytännön kokeita lenkkipolulla ja kassissa, jotta sain oikeaa tietoa tuotteen toimivuudesta erilaisissa tilanteissa. Testasin mallia pakkaustaskuihin eripainoisia esineitä. Tällä tavoin näin miten koira reagoi taakkaan selässään.

Suorittamieni kokeiden perusteella huomasin suuria puutteita ensimmäisessä prototyyppissä. Olin suunnitellut kantotaskut liian taakse, jolloin myös painopiste oli takana. Tämä vaikeutti paljon koiran liikkumista. Tutkin asiaa ja huomasin, että koira kantaa taakkoja parhaiten etujalkojensa kohdalta. Lisäksi taskut olivat liian suuret. Näiden huomioiden avulla kehitin mallia eteenpäin piirtämällä ja pohtimalla näitä ongelmakohtia.

2. Prototyyppi

Toisessa prototyyppissä aloin huomattavasti enemmän tutustumaan keräämääni kierrätysmateriaaliin ja sen mahdollisuuksiin. Suoritin toisella prototyyppillä runsaasti erilaisia testejä ja kokeita. Toinen prototyyppi on valmistettu armeijan makuupussikankaasta ja siihen on lisätty taskut ja kaulus vanhasta ulkoilutakistani. Nyt taskut ovat kooltaan oikean kokoiset ja ne on kiinnitetty oikeaan kohtaan. Tässä mallissa taskut on kiinnitetty suoraan koiran lapojen yläpuolelle, koska tämä on kohta, jossa koiran on helpointa kantaa taakkoja. Mallissa on myös kolmas tasku, joka on sijoitettu koiran selkärangan kohdalle.

Uusissa testeissä tutkin osin samoja asioita, mitä edellisenkin mallin kanssa. Tällä kertaa matkustin noin 500 kilometrin matkan junassa Lahdesta Kannukseen. Matkan aikana tein uusia huomioita. Taskut ovat oikean kokoiset ja muutenkin paremman näköiset kuin aiemmin, mutta ne ovat väärän muotoiset. Taskujen muoto on liian ahdas, joten niihin mahtuu vain vähän tavaraa. Makuupussikangas on lämmin ja tuulenpitävä materiaali, joka soveltuu hyvin kylmiin olosuhteisiin, mutta julkiset kulkuvälineet ovat sen verran lämpimiä paikkoja niin kesällä kuin talvellakin, että niissä makuupussikankaasta valmistettu tuote on liian kuuma koiralle.

3. Prototyyppi

Kolmannen prototyypin kohdalla kokeilin konseptin laajentamista. Aiemmin olin miettinyt matkustamista pääosin julkisilla kulkuvälineillä. Nyt ryhdyin miettimään autolla matkaamista, turvavöitä ja niihin liittyviä ongelmia. Autolla matkatessa olisi hyvä saada koira kytkettyä turvavöihin, jotta se olisi turvassa mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Koiran kytkeminen turvavöihin on paljon haastavampaa kuin ihmisen kytkeminen. Koiran on päästävä hieman liikkumaan turvavyössä, vähintäänkin päästä makaamaan. Aloin siis pohtimaan tätä ongelmaa.

Aluksi tutustuin internetissä olevaan tarjontaan. Teolliset mallit ovat hyviä, mutta silti halusin tutkia asiaa. Opinnäytetyössä halusin tutkia asiaa hieman eri kannalta, sillä halusin tuoda tuotteeseen hieman huumoria. Mietin, että jos lisäisin koiran valjaisiin turvavöiden kiinnitysosan, jolloin koiran saisi kytkettyä kiinni ilman mitään ylimääräisiä tai irrallisia lisäosia. Näiden ajatusten pohjalta valmistin kolmannen prototyypin.

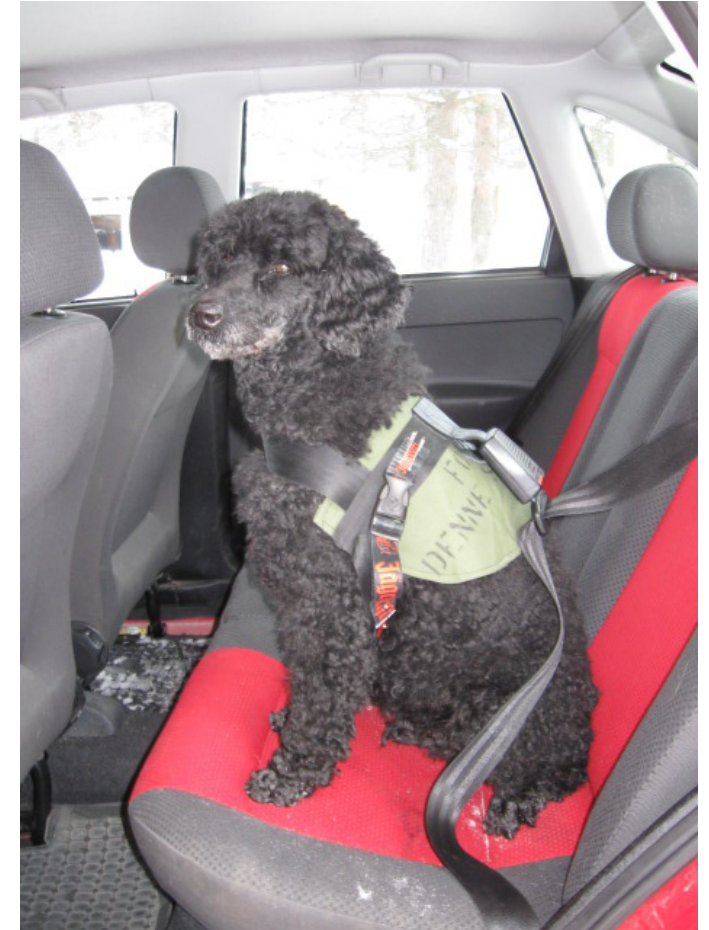
Etsin käsiini autojen turvavyömekanismien, jonka purin osiin. Aloin tutkimaan asiaa tarkemmin.

Kolmannessa mallissa ajatuksena on, että lemmikin saisi kiinnitettyä sen avulla suoraan auton turvavöihin ilman lisäosia. Kasasin käytetyistä turvavöistä valjaat ja kiinnitin turvavöiden naarasliittimen valjaisiin (kuva). Tällä tavoin valjaat kiinnittyvät suoraan auton turvavöiden urosliittimeen. Kun koira on kiinnitettyä autossa valjaisiin, pystyy koira hieman liikkumaan autossa ympäriinsä ja makaamaan jos haluaa. Valjaat ovat lisäksi hauskan näköiset, mutta todennäköisesti tämä konsepti ei toimisi. Turvavöiden naarasliitin on luultavasti liian raskas komponentti. Suunnittelu oli silti hauska projekti, mutta käytännössä en valjaita pystynyt kokeilemaan.

4. Prototyyppi

Aiemmista prototyypeistä tehtyjen havaintojen perusteella aloitin neljännen prototyypin valmistamisen. Neljäs malli tulee soveltumaan lämpimään ilmastoon eli se tehdään ohuesta materiaalista. Materiaalivalikoimastani löytyi sopiva materiaaliehdokas. Laskuvarjokangas on oiva vaihtoehto materiaaliksi. Kangas on erittäin kestävä, tuulenpitävää ja kevyttä. Jos kangas kastuu, se kuivaa erittäin nopeasti, mikä on hyvä ominaisuus koiran ulkoiluvaatteelle.

Tein muutamia muutoksia neljännen mallin leikkaukseen. Hyödynsin havaintoja, joita olin tehnyt aiempien mallien kanssa. Koiran vatsan alta tuleva osa menee ikävästi osittain sivutaskujen päälle toisessa prototyypissä. Koetin korjata ongelmaa muokkaamalla ala-osaa ja asettamalla sivutaskut hieman aiempaa edemmäksi. Muutin taskujen sijaintia, muotoa ja kokoa. Taskut ovat neljännessä prototyypissä suunniteltu niin, että taskun etureuna on ommeltu kiinni takkiin, jolloin ne eivät tartu niin herkästi kiinni esteisiin, joita ahtaissa kulkuneuvoissa on paljon. Sivutaskut ovat nyt isokokoisia. Selkätaskun siirsinkin rinnanpäälle eteen ja se on huomattavasti pienempi kuin toisessa prototyypissä.

Materiaalin ja tuotettavuuden suhteen tein myös paljon uusia ratkaisuja. Tuote valmistetaan pelkästään laskuvarjokankaasta. Myös taskut tehdään laskuvarjokankaasta. Huomasin, että oikean muotoisten taskujen löytäminen on äärimmäisen vaikeaa ja mitä vähemmän eri tuotteita lopullisen tuotteen valmistamiseen tarvitaan, sitä helpompi se on valmistaa. Kun neljäs prototyyppi valmistui, aloin välittömästi suorittamaan käytännön kokeita. Tällä kertaa matkustin koirani kanssa linja-autolla Lahdesta Tampereelle. Tuote toimii huomattavasti paremmin kuin toinen prototyyppi. Ohuen materiaalin ansiosta koira pystyy pitämään vaatetta yllään bussin sisätiloissa eikä koiralle tule liian kuuma. Aika alkoi tässä vaiheessa käydä vähiin, mutta onneksi työn lopullinen muoto alkoi hahmottua.

Lopullinen tuote on rajattu. Oli aika alkaa suunnittelemaan visuaalista ilmettä. Tuote tarvitsee graafisen ilmeen ja identiteetin. Suunnittelin logoa, jossa yhdistyy heijastin. Tein muutamia hahmotelmia logoa varten. Samoihin aikoihin lähetin sähköpostia Globe Hope:lle, koska tarvitsin lisää materiaalia lopullisen mallikappaleen valmistusta varten.

Sitten alkoi tapahtua. Sain sähköpostilla vastauksen Globe Hope:n toimitusjohtajalta Seija Lukkalalta. Viestissä kerrottiin, että Globe Hope pitää prototyypeistä ja he ehdottivat yhteistyötä kanssani. Näiden tapahtumien innoittamana päätin tehdä lopulliset muutokset tuotteen ulkonäköön ja rajaukseen.

Silloin päätin myös unohtaa logon suunnittelemisen. Menin muoti- ja vaatesuunnittelun pääopettajan Esa Lukalan luo ja pyysin hänen osastoltaan apua ammattimaisten kaavojen ja työpiirrosten tekemiseen. Esa ohjasi minut opiskelija Laura Kunnaksen luokse. Hän piirsi minulle lopulliset kaavat valmistamani prototyypin pohjalta.

15.4.2010 vierailin toistamiseen Nummelassa tapaamassa Seija Lukkalaa. Esittelin hänelle prototyypin ja keskustelimme asioista. Hän ehdotti, että Globe hope ottaisi tuotteen kokeeksi Uuden Helsingin myymälänsä valikoimiin. Tuotetta valmistettaisiin pieni, noin 20 kappaleen erä, jolla testattaisiin ihmisten kiinnostusta aihetta kohtaan. Koe-erän pohjalta saisin tiedon paljonko tuotteen valmistus tulisi maksamaan.

Nyt alkoi näyttämään siltä, että työ alkoi tuottaa tulosta.

11. Lopputulos

Kierrätysmateriaalista valmistettu ulkoiluvaate koiralle.

Ideana oli valmistaa koiran takki/ loimi jossa on taskuja koiran omia tavaroita varten.

Materiaalina on käytetty armeijan käytöstäpoistettua laskuvarjokangasta.

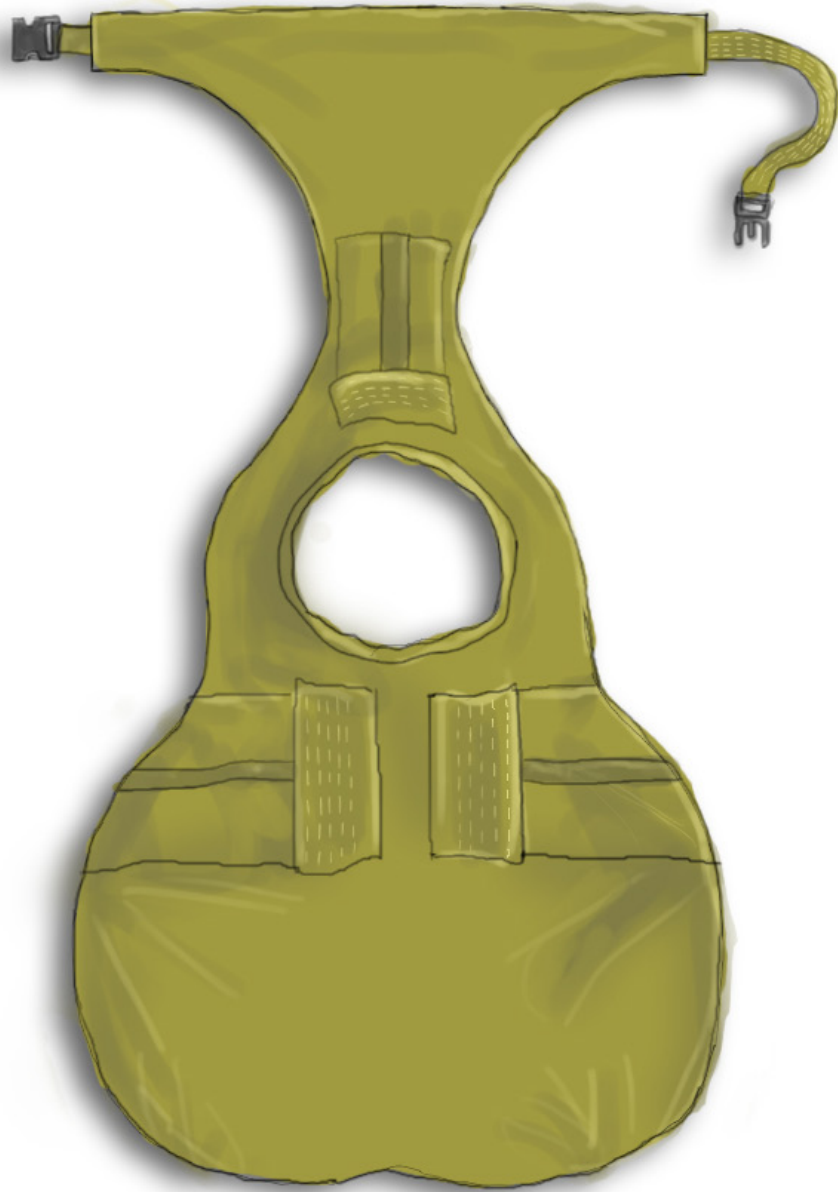

GLOBE HOPE

12. Arviointi

Suunnitteluprosessin alussa minulla oli jonkinlainen kuva päässäni mitä halusin. Prosessin kehittyessä kuva päässäni muokkautui. Tein paljon käytännön kokeita, joista saadut tulokset kehittivät työtä paljon eteenpäin. Prototyyppien avulla pystyin työstämään ongelmia ratkaisuja kohti. Haastoin itseni kun valitsin kankaan opinnäytetyöni materiaaliksi. Minun oli tehtävä töitä ahkerasti ja ennen kaikkea poistumaan niin kutsutulta ”mukavuusalueeltani”. Se myös välillä vaikeutti työn tekemistä suuresti.

Jos ajatellaan, että opinnäytetyö on siirtymävaihe, jossa muututaan opiskelijasta ammattilaiseksi, oli tämä projekti minulle aika pitkälti sellainen. Vaikken ehkä vielä mikään täysin valmis muotoilija olekaan, tuntuu minusta kuitenkin siltä, että kehityin siihen suuntaan valtavasti tämän projektin aikana.

Opinnäytetyössäni oli selvä alku, jonka aikana tein taustatutkimusta aiheesta, tämän jälkeen siirryin kokeilemaan suunnitelmiani käytännössä erilaisten prototyyppien avulla. Testeissä matkasin autenttisessa käyttöympäristössä pitkiäkin matkoja ympäri Suomen ja kirjasin huomiot ja tulokset ylös. Testien tulosten perusteella tein muutoksia malleihin ja loin uusia prototyyppisiä. Tällä tavoin pääsin kohti tavoitettani.

Olen erittäin tyytyväinen lopputulokseen. Kun Globe Hope näki prototyyppin he ilmoittivat, että olisivat kiinnostuneet malleistani. Yhteistyö heidän kanssaan kruunasi projektin. Sain kokemusta siitä, miten tuotetta kehitetään prototyyppistä valmiiksi tuotteeksi. Lisäksi myöhemmin pääsen kokemaan, minkälaista on tehdä tuotteita tuotantoon asti.

Toki projektissa oli myös vaiheita, jotka eivät onnistuneet haluamallani tavalla. Mallin kaavoittaminen ja istuvuus osoittautuivat erittäin haasteellisiksi osa-alueiksi. Varsinkin lopullisen prototyyppin istuvuus jäi osittain vajavaiseksi. Tämä johtui mielestäni siitä, etten vielä tunne kangasta materiaalina kovinkaan hyvin. Tästäkin huolimatta tuote on nyt hyvällä mallilla, ja se tulee vielä kehittymään valmiiksi tuotteeksi asti.

13. Liitteet

Kuvalinkit:

1.

http://www.zooplus.co.uk/bilder/1/46330_heim_doggy_kit_1.jpg , 2010

2.

http://paulgillin.com/gillin/images/dog_owner.jpg , 2010

3.

<http://www.snootypaws.com.au/blog/wp-content/uploads/2008/11/zg31-group-web.jpg> , 2010

4.

<http://misssnappy.com/wp-content/uploads/2009/01/beantown-dog-hat.jpg> , 2010

5.

<http://www.celebrific.com/wp-content/uploads/2006/12/britney-spears-worst-dog-owner-celeb-12-19-06.jpg> , 2010

6.

<http://www.snootypaws.com.au/data/images/producthd/P244.jpg> , 2010

7.

<http://www.mypetswardrobe.com.au/images/categories/MPWACA.jpg>

8.

<http://incrediblethings.com/wp-content/uploads/2009/12/iPod-Dock-in-a-Dog-Jacket.jpg> , 2010

9.

http://www.babble.com/CS/blogs/famecrawler/2008/06/16-22/paris_hilton3.jpg

10.

http://www.foxnews.com/images/593217/0_61_320_122909_han_military_dogs_0.jpg , 2010

11.

http://www.k9goodmanners.com/images/page_images/about1.jpg , 2010

12.

<http://pix.motivatedphotos.com/2008/8/26/633553767297429197-dogsofwardelta-forcek9motivator.jpg> , 2010

13.

<http://www.hilavitkutin.com/wp-content/uploads/2007/02/nostovaljas.jpg> , 2010

14.

http://www.gear4dogs.com/images/coats/k9overcoat_action.j

15.

http://www.ashevillepetsitting.com/images/asheville_dogwall

16.

http://www.laplandhotels.com/media/kuvat/tarjouskuvat/seka_jakko-02.jpg , 2010

17.

http://www.alexsturrock.com/imagesredone/portraits/Three/z_copy.jpg , 2010

18.

<http://dreamdogsart.typepad.com/photos/uncategorized/2007/toy.jpg> , 2010

19.

<http://painincorporated.com/wp-content/uploads/2009/07/Cyc.jpg> , 2010

20.

http://www.ruffknits.com/catalogues/280/levis_recycled_dog , 2010

21.

<https://www.k9ballistics.com/shop/images/products/328.jpeg>

22.

www.globehope.com

Kirjat:

Retkeily koiran kanssa

Minna Toivola

Art House OY 2007

ISBN: 978-951-884-428-3

Time To Eat The Dog?

Guide to Sustainable Living

Brenda & Robert Vale

Thames& Hudson 2009

ISBN- ISBN 978-0500287903

Mittapiirroksset

